

Datum
2023-06-12

Adress

Diarienummer
SBN-2022-596

Yttrande

Till
Stadsrevisionen

Remiss - Granskning av otillåten påverkan vid myndighetsutövning

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

På uppdrag av stadsrevisionen i Malmö stad har revisionsbyrån PWC (Price Waterhouse Cooper) under juni 2022 granskat första delen i handlingsplanen "Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden" dvs otillåten påverkan och interna oegentligheter. Enkäter och intervjuer har genomförts. Stadsbyggnadsnämnden ansåg i sitt yttrande 2022-09-28 att det samlade resultatet för de granskade nämnderna i revisionsgranskningen belyser ganska väl det faktum att det stadsövergripande arbetet då nyss startat upp och att de flesta förvaltningarna inväntat denna process för att planera och intensifiera arbetet framåt. Stadsbyggnadsnämnden finner PWC:s åtgärdsförslag relevanta och ämnar följa rapportens rekommendationer vilket utvecklats i första yttrandet från stadsbyggnadsnämnden daterat 2022-09-28. Stadsrevisionen angav i missivet att de granskade nämnderna ska yttra sig vid två tillfällen. Detta yttrande avser det uppföljande yttrandet. Implementeringen av arbetet har påbörjats och framskrider i enlighet med PWC:s rekommendationer. Nedan under respektive rekommendation från PWC redovisas de åtgärder som stadsbyggnadsnämnden hittills genomfört samt den fortsatta processen för kommande åtgärder.

Yttrande

Stadskontoret tillsammans med stadens nämnder har ett pågående arbete med att komma åt strukturer kring välfärdsfusk och den svarta ekonomin i Malmö. En handlingsplan är framtagen; "Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden. Handlingsplanen består av fyra delar:

- Otillåten påverkan och interna oegentligheter
- Inköp och upphandling
- Enskilda
- Företag och föreningar

På uppdrag av stadsrevisionen i Malmö stad har revisionsbyrån PWC (Price Waterhouse Cooper) granskat första delen i handlingsplanen "Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden" dvs otillåten påverkan och interna oegentligheter. Enkäter och intervjuer har genomförts. PWC har tagit fram åtgärdsförslag.

Stadsrevisionen gav granskade nämnder i uppdrag att yttra sig angående rapporten vid två tillfällen. Det första yttrandet lämnade stadsbyggnadsnämnden 2022-09-28. Detta yttrande avser det uppföljande yttrandet avseende vidtagna åtgärder samt effekter.

Sammanfattande svar av revisionens bedömning

Efter revisionsgranskning av otillåten påverkan meddelar PWC i rapporten att den samlade bedömningen är att arbetsmarknads- och socialnämnden, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden samt tekniska nämnden inte helt har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga, upptäcka och åtgärda otillåten påverkan mot anställda i myndighetsutövningen. PWC ser att nämndernas arbete i dessa frågor kan stärkas. Granskningen av stadsbyggnadsnämnden avgränsades till stadsarkitektavdelningens tre bygglovsenheter som handlägger bygglov samt utredningsärenden inom olovligt byggande och olovlig användning (inklusive platsbesök).

Rekommendationer från PWC.

Utifrån genomförd granskning lämnade PWC nedan rekommendationer till samtliga granskade nämnder:

Säkerställ att det finns en tydligt kommunicerad definition av vad som menas med otillåten påverkan i verksamheterna samt arbeta fram verksamhetsspecifika stödmaterial med illustrativa exempel och situationer kring vad som kan vara otillåten påverkan (till exempel subtila anspelningar och känslomässiga försök till otillåten påverkan). Detta i syfte att stärka rutinerna för att upptäcka otillåten påverkan.

Genomförd åtgärd:

Stadsbyggnadsnämnden har under våren 2023 genomfört dialoginsatser i samtliga verksamhetsgrenar samt tillsammans med utvecklingsamordnare på stadskontoret genomfört utbildningsinsatser för samtliga chefer och medarbetare. Utbildningen har genomförts med stödmaterial med illustrativa exempel och situationer kring vad som kan vara otillåten påverkan. Nämnden har därmed säkerställt att det finns en tydligt kommunicerad definition av vad som menas med otillåten påverkan i verksamheterna. Det pågår även en översyn av befintliga rutiner som tillsammans med åtgärdsförslag som framkommit i riskanalysarbete kommer att färdigställas under hösten 2023.

Effekt:

Samtliga medarbetare på stadsbyggnadskontoret har fått en tydligt kommunicerad definition kring vad som definieras som otillåten påverkan vilket enligt brottsförebyggande rådet är; Hot, våld, trakasserier, skadegörelse och korruption. Exempel på underarter av dessa otillåtna påverkansmetoder har också kommunicerats och diskuterats.

Genomför verksamhetsspecifika riskanalyser där situationer och risker för otillåten påverkan undersöks och identifieras.

Genomförd åtgärd:

Verksamhetsspecifika riskanalyser har under maj månad 2023 genomförts på samtliga enheter på stadsbyggnadskontoret. Dessa har sammanställts och strukturerats så att de åtgärder som föreslås kan implementeras och genomföras under hösten 2023.

Effekt:

Samtliga enheter på stadsbyggnadskontoret har utifrån sin specifika verksamhet analyserat dess risker inom området otillåten påverkan.

Tydliggör rutinerna för hantering av otillåten påverkan och säkerställ att rutinerna även inkluderar hantering av otillåten påverkan genom sociala medier.

Genomförd åtgärd:

Efter att den pågående översynen av de befintliga rutinerna slutförts kommer dessa att justeras så att det säkerställer ett tydliggörande av rutinerna för hantering av otillåten påverkan samt även inkluderar hantering av otillåten påverkan genom sociala medier.

Effekt:

Efter att den ovanstående pågående översynen slutförts är den önskvärda effekten att rutinerna för hantering av otillåten påverkan är tydliggjord för samtliga chefer och medarbetare.

Inför rutin att med viss regelbundenhet diskutera otillåten påverkan på APT eller liknande mötes forum utifrån perspektivet acceptans- och toleransnivåer.

Genomförd åtgärd:

Rutin att varje år diskutera otillåten påverkan på APT har införts i stadsbyggnadskontorets årshjul. Vid dessa tillfällen kommer otillåten påverkan att diskuteras inkluderande perspektivet acceptans- och toleransnivåer. Under maj månad 2023 diskuterades otillåten påverkan på samtliga enheter på stadsbyggnadskontoret under framtagande av verksamhetsspecifika riskanalyser

Effekt:

Den förväntade effekten är såväl att bibehålla kunskapen om otillåten påverkan i organisationen som att delge informationen till nyanställda.

Genomför informations- och utbildningsinsatser i nämnden för att säkerställa att samtliga förtroendevalda har kunskap om otillåten påverkan. Utbildningsinsatserna bör även tydliggöra och problematisera det ansvar som förtroendevalda själva har att inte utöva otillåten påverkan eller försök till sådan påverkan på medarbetare som arbetar med myndighetsutövning.

Genomförd åtgärd:

Utbildnings och informationsinsatser har genomförts för samtliga medarbetare på stadsbyggnadskontoret. Utbildningarna har genomförts med ett utbildningsmaterial som tagits fram i ett förvaltningsövergripande forum under ledning av stadskontoret. Utbildningarna har även genomförts tillsammans med utvecklingsamordnare från stadskontoret. Stödmaterialet har färdigställts först under våren 2023. Av denna anledning har den tidplan som angavs i stadsbyggnadsnämndens första yttrande i vissa delar blivit förskjuten. Utbildningsinsats för stadsbyggnadsnämnden planeras att genomföras under hösten 2023.

Effekt:

Önskvärd effekt är att säkerställa att samtliga förtroendevalda har kunskap om otillåten påverkan. Utbildningsinsatserna kommer även tydliggöra och problematisera det ansvar som förtroendevalda själva har att inte utöva otillåten påverkan eller försök till sådan påverkan på medarbetare som arbetar med myndighetsutövning.

Vidta lämpliga informationsinsatser som säkerställer att medarbetare inom Malmö stad får kännedom om den visselblåsarfunktion som ska inrättas i staden. Tydliggör visselblåsarfunktionens syfte och användningsområde samt på vilket sätt visselblåsarfunktionen kan nyttjas som ett komplement till ordinarie rapporteringsvägar vid eventuella försök till otillåten påverkan från exempelvis närmaste chef, politiker eller annan person i maktställning som finns i Malmö stads organisation.

Genomförd åtgärd:

I stödmaterialet för utbildningsinsatserna och i genomförda utbildningar inkluderades information om Malmö stads visselblåsarfunktion, dess syfte och användningsområde samt på vilket sätt den kan nyttjas som komplement till ordinarie rapporteringsvägar.

Effekt:

Samtliga medarbetare på stadsbyggnadskontoret har fått kännedom om Malmö stads visselblåsarfunktion, dess syfte och användningsområde samt på vilket sätt den kan nyttjas som komplement till ordinarie rapporteringsvägar.

Säkerställ att den stadsgemensamma handlingsplanen “Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden” avseende otillåten påverkan är känd i verksamheten samt fortsatt utveckla och intensifiera arbetet med att implementera planen och genomförandet av åtgärder.

Genomförd åtgärd:

I stödmaterialet för utbildningsinsatserna och i genomförda utbildningar inkluderades information om den stadsgemensamma handlingsplanen “Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden” avseende otillåten påverkan.

Effekt:

Samtliga medarbetare på stadsbyggnadskontoret har fått kännedom om Malmö stads handlingsplan “Att förebygga och hantera ekonomisk brottslighet och oegentligheter i välfärden” avseende otillåten påverkan.

ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]

sekreterare

.....
[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]